

1. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κωστής Παλαμάς: Αγορά
(Κ.Ν.Α. Γ' Λυκείου, σ. 23)

2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

2.1. Στοιχεία που αφορούν στο συγγραφέα, λογοτεχνικό περιβάλλον και λοιπά γραμματολογικά στοιχεία:

1. Την εποχή που έγραψε ο Κ. Παλαμάς το ποίημα αυτό (1896) αναγκαζόταν να εργάζεται σκληρά για να επιβιώσει¹: Πώς φαίνεται αυτό μέσα από το ποίημα και πώς αυτό συνδέεται με τον τίτλο της συλλογής “Ασάλευτη Ζωή” στην οποία ανήκει;
2. Ποια στοιχεία του χαρακτήρα και της προσωπικότητας του ποιητή διαφαίνονται στο σονέτο αυτό;
3. Πώς ονειρευόταν τη ζωή του ο Παλαμάς και τι σήμαινε γι’ αυτόν ελευθερία, σύμφωνα με το ποίημα;

2.2. Δομή του κειμένου, επαλήθευση ή διάψευση μιας κρίσης με βάση το κείμενο, εκφραστικά μέσα και τρόποι του κειμένου (οφολογική διερεύνηση, αφηγηματικές λειτουργίες, επιλογές του δημιουργού σε διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης):

1. Ο Λίνος Πολίτης θεωρεί σημαντικό αυτό το σονέτο, επειδή αποκαλύπτει “το δυαδισμό του Παλαμά, τη μοιρασμένη ψυχή του”². Ποια στοιχεία του κειμένου επαληθεύουν την άποψη αυτή;
2. Το ποίημα αυτό μοιάζει με ένα μονόλογο. Ποιο ρηματικό πρόσωπο χρησιμοποιείται και γιατί επιλέγεται το συγκεκριμένο πρόσωπο;
3. Στο ποίημα πλεονάζουν οι εικόνες, στατικές και κινητικές. Ποιες πλευρές της ζωής του ποιητή προβάλλονται με αυτές;
4. Ποιες παρομοιώσεις υπάρχουν στο ποίημα και τι πετυχαίνει με αυτές ο ποιητής;
5. Με ποιους εκφραστικούς τρόπους αποδίδεται στο σονέτο το αίσθημα της αλλοτρίωσης του ανθρώπου από τις συνθήκες ζωής και εργασίας του;

¹ Βλ. εισαγωγικό σημείωμα Κ.Ν.Α. Γ' Λυκείου, σ. 23.

² Βλ. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Βιβλίο του Καθηγητή Ι*, Ο.Ε.Δ.Β., σ. 148.

2.3. Σχολιασμός ή σύντομη ανάπτυξη χωρίων του κειμένου:

1. Γιατί, κατά τη γνώμη σας, το ποίημα έχει τον τίτλο “Αγορά”;
2. Τι τονίζει ο ποιητής με την επανάληψη του ρήματος *διψάς*; Τι προσδοκά ο ποιητής από τη ζωή που δεν του το έδωσε;
3. Τι προσφέρει το *βλογημένο σπίτι* στον ποιητή - αφηγητή;
4. Τι συμβολίζει το *καράβι* που ταξιδεύει στο πέλαγος;
5. Ποια είναι η σημασία της άρνησης που τονίζεται στον όγδοο στίχο (*Όχι!*) και πώς συνδέεται με την ψυχική διάθεση του ποιητή;
6. Ποιο είναι το νόημα του στίχου “*κι είναι μεστή η ζωή του μ’ όλο τον πλανήτη*”;
7. Γιατί ο ποιητής παρομοιάζει τον εαυτό του με *σκλάβο*; Τι, κατά τη γνώμη σας, σημαίνει “*το αλάφιασμα του σκλάβου που δουλεύει*”;
8. Ποιο είναι το νόημα του τελευταίου στίχου “*ζένος και για τους ξένους και για τους δικούς σου*”;

2.4. Σχολιασμός αδιδακτου λογοτεχνικού κειμένου:

Κ. Καρυωτάκης: *Γραφιάς*

*Οι ώρες μ’ εχλώμαναν, γυρτός που βρέθηκα ζανά
στο αχάριστο τραπέζι.
(Απ’ τ’ ανοιχτό παράθυρο στον τοίχο αντικρινά
ο ήλιος γλιστράει και παίζει).*

*Διπλώνοντας το στήθος μου, γυρεύω αναπνοή
στη σκόνη των χαρτιών μου.
(Σφύζει γλυκά και ακούγεται χιλιόφωνα η ζωή
στα ελεύθερα του δρόμου).*

(απόσπασμα)

Ποια μορφή εργασίας παρουσιάζεται στο παραπάνω ποίημα και ποια συναισθήματα δημιουργεί στον ποιητή;

3. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1. Ποια είναι η στάση του ποιητή απέναντι στον τρόπο ζωής και εργασίας του;
2. Ποια είναι η σημαντικότερη ιδέα που προβάλλεται στο ποίημα και με ποια εκφραστικά μέσα αισθητοποιείται;